

Lukács Csaba: A nagykövet búcsúja Szent István ünnepén elsősorban magáról beszélt Simonyi András Washingtonban

Komoly hullámokat vetett az amerikai magyarság körében Simonyi András nagykövet távozása - a misszióvezető az állami ünnepet, augusztus huszadikát használta ki az érzelgős búcsúra, mely annyira személyesre és öntömjénezőre sikeredett, hogy sokan azt hitték: Szent Andrást ünnepeik Szent István helyett (különben az is érdekes, hogy Szent István ünnepét az elmúlt években - Simonyi érkezése után - ritkán és nem hangsúlyosan ünnepelte a nagykövetség). A sokakban megütközést keltő búcsúra közleményben reagált az Amerikai Magyar Szövetség is.

A washingtoni magyar nagykövetség hivatalos honlapján Message from Ambassador Simonyi for Hungary's National Day (Simonyi nagykövet üzenete a magyar nemzeti ünnepén) címmel közölt tudósításban Szent István csak mellékesen van megemlítve annak kapcsán, hogy idén a nemzeti ünnep egybeesik a nagykövet öt éves megbízásának lejártával és a házaspárnak az amerikai fővárosból való távozásával. És nem ez az első fura helyzet egy jelentős évforduló kapcsán: októberben a Washington Post újságírója is megütközéssel tapasztalta, hogy az amerikai magyar nagykövetség úgy ünnepelte meg az ötvenhatos forradalom ötvenedik évfordulóját, hogy az orosz gyökerekkel rendelkező Levinson Triónak szervezett telt házú koncertet – az együttesnek annyi köze van Magyarországhoz, hogy harminc esztendővel ezelőtt hazánk érintésével jutottak ki a Szovjetunióból a komolyzenészek. A Levinson Trió feljegyzései egy forradalomról című írásában Stephen Brookes megemlítette, hogy az ötvenhatos forradalom az egyik legtragikusabb esemény a magyar történelemben, ugyanakkor az egyik legdicsőségesebb is, hiszen – idézve Simonyi András nagykövetet – az volt a szovjet elnyomás elleni „első repedés a falban”, amely végül Kelet-Európa szabadságához vezetett. „Érdekes ötlet: magyarok helyett kérjünk fel orosz zenészeket e korszakalkotó, az egyetemes emberi szabadságvágyban gyökerező esemény hősiességének és tragédiájának a feldolgozására” – írta tapintatosan az amerikai zszurnaliszta. A furcsa ünnepséget sokan sérelmezték az amerikai magyarok közül is, és ez természetes, hiszen sokan éppen a szovjet elnyomás elől menekültek el szülőhazájukból.

A gitározó (és Amerikában saját együttest is alapító), élénk társasági életet élő nagykövetnek kétségkívül voltak jelentős eredményei: Bush feleségestől részt vett az 1956-os magyar forradalomra emlékező amerikai ünnepségen, eljött Budapestre és többször találkozott a magyar miniszterelnökkel. Ám az is igaz, hogy diplomata elsősorban a liberális-baloldali kapcsolatokra figyelt, így nem véletlen, hogy terjedős beszédében külön bekezdést szentelt Tom Lantos kongresszusi képviselő, valamint Charles Gati tanácsadó méltatására.

A nem túl jó angolsággal megírt és előadott szöveg gyakorlatilag felleltározza a fontos ismerősöket, akiknek barátságával a nagykövet dicsekedik. Köszönetet mondott a magyar közösségnek, akik "átöleltek bennünket, támogattak minket és nekünk drukkolt", és nevesítette többüket, de egy szót sem ejtett a komoly konfliktusokról és arról sem, hogy öt éves tevékenysége során általában figyelmen kívül hagyta jelentős magyar szervezetek véleményét és akarátát. A Szent István napi beszédbe a magyar történelem ugyan nem fért bele, de helyett kapott a holokauszt tragédiája és annak felejthetlensége. Köszönetet mondott Stephen Colbert humoristának az ország népszerűsítéséért (mint ismeretes, az amerikai showman indult és nyert az M0-ás híd kapcsán kiírt névpályázaton, világraszóló viccet csinálva a különben meglehetősen bugyuta kezdeményezéséből. A showműsorban hivatalos minőségében jelen lévő nagykövet ezt követően magyar útlevelet, tízezer forintot és külügyminisztériumi gratulációt adott

át neki), ám az már nagyon különös, hogy a követségi dolgozók felsorolása mellett megemlítette az egyik kereskedelmi televízió munkatársát is, mint a kinti diplomáciai testület tiszteletbeli tagját. Igaz, Vujity Trtvko számtalan Napló PR-riporttal honorálta meg a kitüntető barátságot.

A távozó nagykövet búcsúbeszédére közleményt adott ki az Amerikai Magyar Szövetség Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága. Ebben így fogalmaznak: "a nagykövet túlzott, mert kevés amerikai magyar személyt vagy szervezetet lehetne a kritika-mentes támogatók közé sorolni". Az Amerikai Magyar Szövetség - amely 1906 óta szolgál, mint az amerikai magyar közösség független és megbecsült szószólója - mindig udvariasan kezelte a Washingtonba delegált magyar nagykövetet, aki hivatalánál fogva Magyarország képviselője, ugyanakkor a kormány bizonyos intézkedéseivel és állásfoglalásaival kapcsolatban a Szövetség gyakran kifejezte kétségeit. Így például aggodalmának adott hangot a békés tüntetők ellen használt túlzott rendőri erővel kapcsolatban tavaly október 23-án, és kétségbe vonta a magyar kormány elkötelezettségét a Kárpát-medencében élő magyar kisebbségek jogvédelme iránt. A szervezet közleményében kifejtik: "sajnálatos módon a nagyköveti nyilatkozatban semmilyen utalás nem történt Szent István napjának (augusztus 20.) jelentőségére, a magyarok legfontosabb nemzeti ünnepére. István, az apostoli király volt az, aki megalapította a Magyar Királyságot, egy új és független államot hozva létre, amely az elkövetkező századokban Közép-Európa egyik vezető hatalma volt. Szent István népét a nyugati (latin) kereszténységre térítette meg, és ezáltal Magyarországot a Nyugathoz csatolta - Bizánc helyett Rómához".

Az Amerikai Magyar Szövetség a nyilatkozat szerint minden fenntartás nélkül támogatja a jó kapcsolatokat az Egyesült Államok és Magyarország között, és fontosnak tartja a demokratikus intézmények erősítését Közép- és Kelet-Európában, beleértve ebbe az erőteljes polgári szervezetek megalakítását a régióban. Lényeges a jogok tisztelete, az általános emberi és ezen belül a kisebbségi jogok szélesítése, beleértve a nemzeti kisebbségek autonómiaigényét, így például a Magyarországgal szomszédos államokban élő történelmi magyar közösségek ezzel kapcsolatos jogát. Ezek azok az értékek és elvek, amelyeket a Szövetség képvisel és támogat, és azt remélik, hogy Simonyi nagykövet utódja meg fogja hallgatni az amerikai magyar közösséget reprezentáló szervek és személyek véleményét. Még azokban az esetekben is, amikor az a magyar kormány álláspontját kritizálja, szóvá téve a fentebb felsorolt értékekkel kapcsolatos aggodalmait. A Szövetség bízik abban is, hogy az új nagykövet a felsorolt értékeket aktívan, nyíltan és erőteljesen fogja támogatni, szolgálva ezzel mind Magyarországot, mind az Egyesült Államok érdekeit, elősegítve a jobb transzatlanti kapcsolat kialakulását, fejlesztve a kelet-közép-európai régió stabilitását, biztonságát és a valódi demokrácia továbbfejlesztését.

Lejárt tehát Gyuresány Ferenc személyes jóbarátjának megbízatása. A „rocknagykövet” hazatér, és az amerikai magyarok abban bíznak, hogy a helyébe egy olyan diplomata megy, aki nem csak a most éppen hatalmon lévő szűk politikai elitet képviseli, hanem az egész nemzet nagykövete lesz.